

سند راهنمای پیاده سازی

گواهی فوت و ارجاع جسد به پزشکی قانونی

شماره:

تاریخ:

سند کسب و کار
فرم گواهی فوت و ارجاع جسد
به پزشکی قانونی

کد سند کشوری:

BD.DC/TC1.0(TC01-1.0)-0005

معاونت بهداشت - معاونت درمان

راهنمای پیاده سازی فرم گواهی فوت و ارجاع جسد به پزشکی قانونی

تهیه و تدوین:

معاونت درمان - مرکز مدیریت بیماری‌ها و تعالی خدمات بالینی

معاونت بهداشت - مرکز مدیریت شبکه

بایکاری مرکز مدیریت آمار و فناوری اطلاعات

تهیه کنندگان:

دکتر رضا گل پیرا، دکتر محضر صادق تبریزی، اکرم واحدی، دکتر اردشیر خسروی، دکتر حسین کاظمی، دکتر پرچم خرنغی، دکتر محمد اسماعیل کابلی، مهندس محمد باقرزاده یزدی، دکتر سید سینا مرعشی، دکتر پویا نبی، مهندس عبداله کیانی، دکتر ژاله شوشتریان، دکتر فرید فرجی، دکتر معود موحدی، دکتر سپهر منانت، رضا باسره، دکتر مصطفی نعمتی زاده

زیر نظر:

دکتر قاسم جان بابایی

مرداد ماه ۱۴۰۰

آدرس: تهران - شهرک غرب (قدس) - بلوار فرخزادی - ایوانک شرقی - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - بلوک آ - طبقه ۷

تلفن تماس: ۸۱۴۵۵۸۶۴ - ۸۱۴۵۴۵۶۲

آدرس الکترونیک: <http://medcare.behdasht.gov.ir>

فهرست مطالب

مقدمه	۱.....
بخش ۱: سازوکار بیمارستانی	۱.....
گواهی فوت چیست؟	۱.....
موارد مهم در فرم گواهی فوت	۱.....
جهت صدور گواهی مرگ چه مراحل طی می شود؟	۱.....
چه زمانی لازم است جسد به پزشکی قانونی ارجاع داده شود؟	۱.....
سناریوی کاربران برنامه گواهی فوت و ارجاع جسد به پزشکی قانونی	۱.....
بخش ۲: اطلاعات فرم	۱.....
گروه های اطلاعات	۱.....
جدول اطلاعات	۱.....
توضیحات جدول	۱.....
بخش ۳: راهنمای رابط کاربری	۱.....
بخش ۴: سیستم های کدگذاری و ترمینولوژی	۱.....

مقدمه

ارائه خدمت یکی از ناگوارترین و در عین حال مهم‌ترین گواهی‌ها، گواهی فوت است که پس از فوت فرد، توسط پزشک صادر می‌شود. پزشک پس از بررسی مشخصات فردی فرد متوفی، علت یا علل دخیل در فوت وی را مشخص می‌نماید و در صورتی که علت فوت را غیرطبیعی تشخیص دهد؛ جهت اقدامات بیشتر به پزشک قانونی ارجاع می‌نماید و در غیر این صورت، جواز دفن را صادر می‌نماید. با توجه به ارتکاب جرم‌های متعدد در جامعه و نیز مسائل حقوقی و قضایی ارث و میراث، صدور این گواهی از اهمیت بسیار ویژه‌ای برخوردار است.

نرم‌افزارهای طراحی شده برای «گواهی فوت و ارجاع جسد به پزشکی قانونی» باید به گونه‌ای ایجاد شوند که پزشکان بتوانند به راحتی فرم را تکمیل و جهت ثبت اطلاعات متوفیان مورد استفاده قرار دهند. اعمال قواعد کاری و طراحی رابط گرافیکی انعطاف‌پذیر و کارآمد می‌تواند نقش به سزایی در بهبود انجام فرایندهای اداری متوفیان و کاهش نارضایتی همراهان آن‌ها داشته باشد.

در سند حاضر سعی گردیده ضمن بیان جریان کاری و سناریوی کاربری نرم‌افزارهای «گواهی فوت و ارجاع جسد به پزشکی قانونی»، قواعد کاری، انواع داده‌ها و اعتبارسنجی آن‌ها تشریح گردد. لازم به ذکر است این سند صرفاً به تشریح شیوه کارکرد برنامه «گواهی فوت و ارجاع جسد به پزشکی قانونی» می‌پردازد.

این سند شامل **۴ بخش** است:

- **سازوکار بالینی گواهی فوت و ارجاع جسد به پزشکی قانونی:** در این فصل، سازوکار تنظیم گواهی فوت، فارغ از بحث نرم افزار و با دید روند بالینی و مدیریتی، توضیح داده می شود.
- **اطلاعات فرم گواهی فوت و ارجاع جسد به پزشکی قانونی:** در این بخش اطلاعات موجود در فرم شرح حال و معاینه، عنوان و مقادیر آن ها، اجباری بودن آن ها، محدودیت ورود اطلاعات و ارتباط با سپاس و سایر فرم های موجود در HIS^۱ توضیح داده خواهد شد.
- **راهنمای رابط کاربری:** در طراحی رابط کاربری^۲ فرم شرح حال و معاینه بالینی، لازم است مواردی رعایت شود که در این بخش توضیح داده می شود.
- **جدول کدینگ ارتباطی با سپاس:** عنوان مقادیر به همراه کد مربوطه در جدول راهنمای تبادل اطلاعات داده پیام پذیرش برخط با سپاس در این قسمت آورده شده است.

❖ همراه با این سند، نمونه ی پیش الگوی فرم های این سند در بستر وب قرار داده شده و فرایندها و قواعد کاری این سند، در آن پیاده سازی شده است که از طریق نشانی زیر می توانید به آن دسترسی داشته باشید:

<http://uisamples.tums.ac.ir>

❖ همچنین یک ویدئوی آموزشی درخصوص تشریح جریان کاری فرم های این سند و توضیح نحوه ی عملکرد نمونه پیش الگو آماده شده است که در درگاه اطلاع رسانی اداره تنظیم مقررات، استانداردها، و صدور پروانه ها به آدرس ذیل، قسمت "قوانین و مقررات، ابلاغیه ها، فناوری اطلاعات" قابل دسترسی می باشد:

<https://regulatoryit.behdasht.gov.ir>

❖ **خروجی نرم افزار در نهایت باید مطابق با استاندارد فرم کاغذی وزارت بهداشت، تا زمان ابلاغ شیوه نامه امضای دیجیتال و حذف پرونده های کاغذی، چاپ شود.**

❖ **در نهایت لازم است در این فرم ها، با توجه به ضرورت تسریع در فرایند بالینی، صرفا اطلاعات مطرح شده در این سند از کاربر درخواست شود و به هیچ وجه اطلاعات اضافی دیگری در این فرم گنجانده نشود.**

۱- Hospital Information System

۲- User Interface / User Experience

بخش ۱: سازوکار بیمارستانی

در این بخش سازوکار بالینی صدور گواهی فوت و ارجاع جسد به پزشکی قانونی، فارغ از بحث نرم افزار و با دید روند بالینی و مدیریتی توضیح داده می شود.

گواهی فوت چیست؟

گواهی فوت، یک گواهی جهت تایید فوت فرد متوفی است که توسط پزشک صادر می شود. پزشک پس از بررسی علائم حیاتی و ارزیابی متوفی، در صورت اطمینان از فوت، این گواهی را پر می نماید. سپس به بررسی علل فوت براساس بیماری ها و پرونده فرد متوفی پرداخته و در صورتی که نیاز به نظر پزشک قانونی داشته باشد، به این سازمان ارجاع می دهد. برای اطلاع از مواردی که بایستی توسط پزشکی قانونی بررسی شوند، می توانید به برگه راهنمای تکمیل گواهی فوت برای پزشک مراجعه کنید.

موارد مهم در فرم گواهی فوت

دلیل در فرم گواهی فوت موارد زیر حائز اهمیت هستند:

- مشخصات عمومی فرد متوفی که بایستی به طور دقیق در فرم وارد شوند. اگر فرد متوفی در بیمارستان بستری باشد، بسیاری از اطلاعات این قسمت از اطلاعات پرونده پذیرش استعلام و درج می‌گردد؛ اما در غیر این صورت، این مشخصات لازم است به صورت دستی توسط پزشک وارد شود (گواهی فوت سرپایی).
- تاریخ و زمان تولد و فوت بایستی به دقت گزارش شوند چون که از لحاظ مسائل حقوقی و قضایی از جمله ارث و میراث بسیار حائز اهمیت هستند.
- یکی از مواردی که باید بسیار دقت داشت وضعیت بارداری در زنان است. بایستی این قسمت به دقت تکمیل گردد و این که آیا خانم ۶۰-۱۰ ساله باردار بوده یا خیر یا این که آیا اخیراً زایمان کرده یا خیر مشخص شود.
- در قسمت علل فوت، بایستی پزشک به دقت علل دخیل در فوت را یادداشت نماید. در ابتدا در قسمت الف، بایستی علت اصلی منجر به مرگ و آخرین وضعیتی که باعث مرگ بیمار شده است را یادداشت نماید و زمان ایجاد این وضعیت را به دقت گزارش کند. سپس در قسمت‌های «ب» و «ج» بایستی علل واسطه‌ای که منجر به ایجاد بیماری یا وضعیت «الف» شده است را مشخص نماید و زمان آن‌ها را یادداشت کند. در نهایت در قسمت د بایستی علت زمینه‌ای که باعث ایجاد وضعیت‌های سلسله‌وار «ج» تا «الف» شده است را مشخص نماید. در انتها سایر عللی که احتمال می‌دهد در مرگ بیمار موثر بوده را می‌نویسد.
- چنانچه جراحی‌ای در طی یک ماه آخر منجر به فوت برای بیمار صورت گرفته‌است، بایستی با ذکر علت جراحی و زمان انجام آن گزارش شود.

اگر متوفی، جنین یا نوزاد زیر ۷ روزه بوده بایستی یک سری اطلاعات خاص از همراه گرفته شود از جمله این که آیا بارداری چندقلویی بوده یا خیر و اگر بوده، قل چندم بوده؛ وزن هنگام تولد چقدر بوده؛ آیا مرده‌زایی بوده یا خیر و اگر نبوده و در ۲۴ ساعت اول فوت نموده، تعداد ساعات زنده ماندن در ۲۴ ساعت اول چقدر بوده؛ تعداد هفته‌های کامل بارداری و نیز بیماری‌ها و وضعیت‌های مادر که در مرگ جنین یا نوزاد حول زایمان دخیل بوده‌اند. همه‌ی این موارد را بایستی پزشک با دقت بررسی و یادداشت نماید.

جهت صدور گواهی مرگ چه مراحل طی می‌شود؟

ابتدا فوت بیمار توسط پزشک بررسی می‌شود و علائم حیاتی و شرایط بیمار مورد ارزیابی قرار گرفته و مرگ بیمار توسط پزشک تایید می‌شود. سپس پزشک به بررسی علل وقوع مرگ می‌پردازد و در صورتی که نیازی به نظر پزشک قانونی

نباشد، فرم گواهی فوت را تکمیل می‌نماید تا بقیه مراحل اداری آن طی می‌شود؛ در غیر این صورت بایستی جسد به پزشکی قانونی ارجاع شود.

چه زمانی لازم است جسد به پزشکی قانونی ارجاع داده شود؟

در بعضی شرایط، پزشک از لحاظ قانونی اجازه‌ی صدور گواهی فوت برای متوفی را ندارد؛ مانند زمانی که مرگ به علت خودکشی، قتل یا ... اتفاق افتاده باشد یا حتی مکان مرگ نامشخص باشد (رجوع شود به قسمت توضیحات جدول بخش اطلاعات فرم). در چنین شرایطی، پزشک ملزم است که جسد را جهت بررسی‌های دقیق‌تر به پزشکی قانونی ارجاع دهد.

بنابراین، لازم است قبل از صدور گواهی فوت، عدم وقوع شرایط فوق توسط پزشک محرز شود و در صورت وجود شرایط فوق، فرم ارجاع جسد به پزشکی قانونی را تکمیل کند.

سناریوی کاربران برنامه گواهی فوت و ارجاع جسد به پزشکی قانونی

نرم‌افزارها و فرم‌هایی که بابت گواهی فوت تهیه می‌شوند؛ باید به کاربران - پزشکان - این قابلیت را بدهند که با دقت بالا فرم را تکمیل نمایند و دارای طراحی کاربرپسند^۱ باشد. به غیر از اطلاعات مورد نیاز این فرم، هیچ اطلاعات اضافی در این مرحله از همراهان بیمار درخواست نشود. همراهان فرد متوفی داغ‌دیده هستند و در شرایط نامساعد و ناپایدار روحی روانی قرار دارند. نباید نرم‌افزارهای مربوط به گواهی فوت و ارجاع جسد به پزشکی قانونی، باعث حواس‌پرتی پزشک شود چون که تک تک اجزای این فرم بسیار حائز اهمیت هستند و بار قضایی و قانونی دارند.

^۱- user-friendly

بخش ۲: اطلاعات فرم

در این بخش اطلاعات موجود در فرم گواهی فوت و ارجاع جسد به پزشکی قانونی، عنوان و مقادیر آنها، اجباری بودن آنها، محدودیت ورود اطلاعات، ارتباط با سپاس و سایر فرم‌های موجود در HIS توضیح داده خواهد شد.

گروه‌های اطلاعات

اطلاعات مورد نیاز هنگام کامل کردن فرم گواهی فوت با توجه به نوع اطلاعات گواهی فوت به گروه‌های زیر دسته‌بندی می‌شوند:

- گروه اطلاعات پرونده بیمار
- گروه اطلاعات تاریخ‌ها
- گروه اطلاعات نشانی متوفی
- گروه اطلاعات شرایط وقوع مرگ
- گروه اطلاعات متوفی زن با سن ۱۰ تا ۶۰ ساله
- گروه اطلاعات مرگ جنینی یا نوزادی
- گروه اطلاعات پزشکی علل اصلی مرگ
- گروه اطلاعات پزشکی علل کمک‌کننده مرگ

- گروه اطلاعات سایر اطلاعات پزشکی
- گروه اطلاعات مشخصات صادرکننده گواهی
- گروه اطلاعات جواز دفن
- گروه اطلاعات ارجاع جسد به پزشکی قانونی

در جدول اطلاعات و فرم نمونه، این گروه بندی مدنظر قرار گرفته است. این گروه بندی باعث طبقه بندی اطلاعات می شود و ورود اطلاعات را برای کاربر راحت تر می کند. همچنین عناوین مرتبط با هم در کنار یکدیگر قرار می گیرند.

همچنین توصیه می شود جهت تسهیل تجربه کاربری، متناسب با شرایط متوفی که از پرونده پذیرش بیمارستان دریافت می شود، بعضی از گروه های اطلاعات نمایش داده نشوند؛ به عنوان مثال، در صورتی که طبق اطلاعات موجود در پرونده پذیرش، متوفی مردی ۶۲ ساله می باشد، لازم است گروه های اطلاعات «متوفی زن با سن ۱۰ تا ۶۰ ساله» و «مرگ جنینی یا نوزادی» نمایش داده نشوند.

جدول اطلاعات

گروه اطلاعات پرونده بیمار			
عنوان فارسی	اجباری	مقادیر	توضیحات
شماره پرونده			از اطلاعات پذیرش تکمیل می گردد.
تاریخ پذیرش			از اطلاعات پذیرش تکمیل می گردد.
ساعت پذیرش			از اطلاعات پذیرش تکمیل می گردد.
نام			از اطلاعات پذیرش تکمیل می گردد.
نام خانوادگی			از اطلاعات پذیرش تکمیل می گردد.
نام پدر			از اطلاعات پذیرش تکمیل می گردد.
جنس		مذکر / مونث / نامشخص	از اطلاعات پذیرش تکمیل می گردد.
تابعیت		ایرانی / غیر ایرانی	از اطلاعات پذیرش تکمیل می گردد.
وضعیت شناسنامه		دارای شناسنامه / عدم دسترسی به شناسنامه / فاقد شناسنامه	از اطلاعات پذیرش تکمیل می گردد.
شماره پروانه اقامت			برای اتباع غیر ایرانی (که در قسمت "تابعیت" مشخص شده)، این قسمت نمایش داده شود؛ از اطلاعات پذیرش تکمیل می گردد.

شماره گذرنامه			برای اتباع غیر ایرانی (که در قسمت "تابعیت" مشخص شده)، این قسمت نمایش داده شود؛ از اطلاعات پذیرش تکمیل می‌گردد.
کد ملی			از اطلاعات پذیرش تکمیل می‌گردد.
نام و نام خانوادگی مادر			نمایش در صورت کمتر از ۵ سال بودن متوفی؛ از اطلاعات پذیرش تکمیل می‌گردد.
تاریخ تولد مادر			نمایش در صورت کمتر از ۵ سال بودن متوفی؛ از اطلاعات پذیرش تکمیل می‌گردد.
کشور			از اطلاعات پذیرش تکمیل می‌گردد.
استان			از اطلاعات پذیرش تکمیل می‌گردد.
شهرستان			از اطلاعات پذیرش تکمیل می‌گردد.
بخش			از اطلاعات پذیرش تکمیل می‌گردد.
شهر / روستا			از اطلاعات پذیرش تکمیل می‌گردد.
خیابان			از اطلاعات پذیرش تکمیل می‌گردد.
کوچه			از اطلاعات پذیرش تکمیل می‌گردد.
پلاک			از اطلاعات پذیرش تکمیل می‌گردد.
کد پستی			از اطلاعات پذیرش تکمیل می‌گردد.
تلفن ثابت / همراه			از اطلاعات پذیرش تکمیل می‌گردد.
تاریخ‌ها			
عنوان فارسی	اجباری	مقادیر	توضیحات
تاریخ تولد	بله		
ساعت تولد	بله		با امکان انتخاب «ساعت نامعلوم»
تاریخ فوت	بله		
ساعت فوت	بله		با امکان انتخاب «ساعت نامعلوم»
نشانی متوفی			
عنوان فارسی	اجباری	مقادیر	توضیحات
کشور	بله	Country	انتخاب از میان لیست

استان	بله	countryDivisions	انتخاب از میان لیست (تنها در صورتی که کشور انتخاب شده در مورد قبل، ایران باشد)
شهرستان	بله	countryDivisions	انتخاب از میان لیست با توجه به استان انتخابی
بخش	بله	countryDivisions	انتخاب از میان لیست با توجه به شهرستان انتخابی
شهر / روستا	بله	countryDivisions	انتخاب از میان لیست با توجه به بخش انتخابی
مکان فوت	بله		انتخاب از بین لیست (در توضیحات جدول)
شرایط وقوع مرگ			
عنوان فارسی	اجباری	مقادیر	توضیحات
شرایط وقوع مرگ	بله		انتخاب از بین لیست (در توضیحات جدول)
متوفی زن با سن ۱۰ تا ۶۰ ساله			
عنوان فارسی	اجباری	مقادیر	توضیحات
وضعیت بارداری	بله		انتخاب از بین لیست (در توضیحات جدول)
اطلاعات مرگ جنینی یا نوزادی			
عنوان فارسی	اجباری	مقادیر	توضیحات
بارداری چندقلویی	بله	بله / خیر / نامشخص	
مرتبۀ قل	بله		در صورتی که پاسخ قسمت قبل، "بله" باشد این قسمت نمایش داده شود.
مردۀ زایی	بله	بله / خیر / نامشخص	
وزن هنگام تولد به گرم	بله	۰ - ۱۰۰۰۰	
تعداد ساعات زنده ماندن نوزاد در صورت فوت وی طی ۲۴ ساعت پس از تولد	بله	۰ - ۲۴	
تعداد هفته های کامل بارداری	بله	۰ - ۵۰	
در صورت وقوع مرگ حول زایمان، وضعیت ها یا بیماری های مادر که باعث مرگ جنین یا نوزاد شده اند.	بله	ICD-۱۰	انتخاب از میان لیست

اطلاعات پزشکی علل اصلی مرگ			
عنوان فارسی	اجباری	مقادیر	توضیحات
علت فوری مرگ	بله	ICD-۱۰ به جز لیست ضمیمه شده	بیماری یا وضعیتی که مستقیماً منجر به مرگ شده؛ انتخاب از میان لیست
فاصله زمانی شروع علت فوری تا وقوع مرگ	بله		انتخاب عدد سال، ماه، روز، ساعت و دقیقه
علت بینابینی مرگ	خیر	ICD-۱۰ به جز لیست ضمیمه شده	بیماری یا وضعیتی که در توالی با علت زمینه‌ای، منجر به مرگ شده؛ انتخاب از میان لیست
فاصله زمانی شروع علت بینابینی تا وقوع مرگ	خیر		انتخاب عدد سال، ماه، روز، ساعت و دقیقه
علت زمینه‌ای مرگ	بله	ICD-۱۰ به جز لیست ضمیمه شده	بیماری یا وضعیت پایه‌ای که منجر به مرگ شده؛ انتخاب از میان لیست
فاصله زمانی شروع علت زمینه‌ای تا وقوع مرگ	بله		انتخاب عدد سال، ماه، روز، ساعت و دقیقه
اطلاعات پزشکی علل کمک‌کننده مرگ			
عنوان فارسی	اجباری	مقادیر	توضیحات
علت کمک‌کننده مرگ	خیر	ICD-۱۰ به جز لیست ضمیمه شده	انتخاب از میان لیست
فاصله زمانی علت کمک‌کننده تا وقوع مرگ	خیر		انتخاب عدد سال، ماه، روز، ساعت و دقیقه
سایر اطلاعات پزشکی			
عنوان فارسی	اجباری	مقادیر	توضیحات
انجام عمل جراحی طی ۴ هفته‌ی گذشته	بله	بله / خیر	
تاریخ عمل جراحی	بله		در صورت انتخاب "بله" در قسمت قبل، این قسمت نمایش داده شود و در صورت وجود بیش از یک عمل جراحی، کاربر بتواند با کلیک بر روی دکمه +، یک تاریخ عمل جراحی جدید اضافه کند.
علت عمل جراحی	بله	ICD-۱۰	در صورت انتخاب "بله" در قسمت قبل، این قسمت نمایش داده شود و به ازای هر تاریخ عملی که کاربر وارد می‌کند، باید این قسمت نشان داده شده و از لیست، انتخاب گردد.

مشخصات صادرکننده گواهی			
عنوان فارسی	اجباری	مقادیر	توضیحات
نام و نام خانوادگی صادر کننده گواهی فوت			تکمیل توسط سیستم به صورت خودکار
شماره نظام پزشکی			تکمیل توسط سیستم به صورت خودکار
نام واحد درمانی			تکمیل توسط سیستم به صورت خودکار
تاریخ صدور گواهی فوت			تکمیل توسط سیستم به صورت خودکار
جواز دفن			
عنوان فارسی	اجباری	مقادیر	توضیحات
بلامانع بودن امکان دفن	بله	بله / خیر	به صورت چک باکس
نام و نام خانوادگی صادرکننده جواز دفن			تکمیل توسط سیستم به صورت خودکار
شماره نظام پزشکی			تکمیل توسط سیستم به صورت خودکار
اطلاعات ارجاع جسد به پزشکی قانونی			
عنوان فارسی	اجباری	مقادیر	توضیحات
جسد پرخطر مشکوک یا مبتلا به	بله	ایدز / هپاتیت / سل / مننژیت / سایر	امکان ورود متن دلخواه در صورت انتخاب «سایر»
نام و نام خانوادگی مادر (برای جنین و نوزاد فاقد شناسنامه)	بله		امکان وارد کردن متن دلخواه
مکان فوت	بله	قبل از ورود به بیمارستان / اورژانس / اتاق عمل / ICU / CCU / NICU / سایر بخش ها / موارد دیگر	انتخابی از لیست؛ در صورت انتخاب «سایر» بخش ها یا «موارد دیگر»، امکان ورود متن دلخواه فراهم شود.
وضعیت حیات و هوشیاری به هنگام پذیرش	بله	هوشیاری نسبی / کاهش هوشیاری واضح / بیهوش / فاقد علائم حیاتی / هشیار	انتخابی از لیست
علت مراجعه بیمار به مرکز درمانی	بله	بیماری جسمانی / نزاع / حادثه / تصادف / مسمومیت / سایر	انتخابی از لیست؛ در صورت انتخاب «سایر»، امکان وارد کردن متن مورد نظر فراهم شود.
شکایت اصلی بیمار و خلاصه شرح حال	خیر		امکان وارد کردن متن دلخواه

خلاصه یافته‌های آزمایشگاهی و تصویربرداری	خیر	امکان وارد کردن متن دلخواه
خلاصه‌ای از اقدامات درمانی انجام شده	خیر	امکان وارد کردن متن دلخواه
تشخیص نهایی و علت احتمالی فوت	بله	ICD-۱۰ انتخابی از میان لیست
علت ارجاع جسد به پزشکی قانونی	بله	قتل / خودکشی / حادثه / تصادف / شکایت از کادر درمان / شکایت از سایرین / علت فوت نامعلوم / سایر
نام و نام خانوادگی، مهر و امضای پزشک تکمیل کننده		تکمیل توسط سیستم به صورت خودکار
تاریخ تکمیل		تکمیل توسط سیستم به صورت خودکار
مهر مرکز درمانی		تکمیل توسط سیستم به صورت خودکار

توضیحات جدول

اطلاعات به جهت ارتباطی که با یکدیگر دارند؛ گروه بندی شده اند. بهتر است گروه ها به ترتیب بالا به کاربر نمایش داده شوند.

هم چنین بهتر است ترتیب عناوین در هر گروه مطابق ترتیب در جدول بالا باشد تا روند صدور گواهی فوت یا ارجاع جسد به پزشکی قانونی منطبق با فرم کاغذی مرسوم باشد.

تمام موارد اجباری که باید در داخل فرم کامل شوند در جدول بالا ذکر شده است. دقت شود اجباری بودن یک عنوان به این معنی نیست که حتما برای سپاس ارسال خواهد شد. بلکه به این معنی است که این اطلاعات باید از کاربر گرفته و در سامانه بیمارستانی ذخیره شود. مواردی که باید برای پرونده سلامت کشوری (سپاس) ارسال گردد، کدپنگ و نمونه اولیه^۱ آن ها به صورت جدا توضیح داده شده است.

❖ گروه اطلاعات پرونده بیمار

- در اطلاعاتی که در این قسمت آورده شده‌اند؛ از پرونده پذیرش بیمار استعلام و تکمیل می‌گردد. لازم به ذکر است که در صورت عدم وجود پرونده پذیرش برای متوفی (مانند شرایطی که فرم به صورت سرپایی در حال تکمیل می‌باشد)، بایستی این امکان برای کاربر فراهم شود که بتواند اطلاعات را به صورت دستی وارد کند.
- برای متوفیان زیر ۵ ساله، واردکردن نام و نام‌خانوادگی مادر و همچنین تاریخ تولد مادر الزامی است. تاریخ تولد مادر بایستی به همان فرمت تاریخ تولد و تاریخ مرگ طراحی گردد (روز، ماه و سال).

❖ گروه اطلاعات تاریخ‌ها

- چنانچه در قسمت تاریخ تولد و تاریخ فوت، بایستی کاربر بتواند روز، ماه و سال را از بین گزینه‌های موجود انتخاب کند که نمونه‌ی آن در پیش‌الگو طراحی شده‌است. همچنین زمان تولد و فوت را بایستی با فرمت ساعت و دقیقه انتخاب کند. برای مثال تاریخ تولد، ۱۳۹۹/۰۸/۱۰ و زمان آن ۲۳:۱۰.

❖ گروه اطلاعات نشانی متوفی

- در قسمت «نشانی محل فوت» بایستی پزشک بتواند با استفاده از لیست کشورها، استان‌ها، شهرستان‌ها و شهر/روستاها که فایل کدینگ آن به صورت ضمیمه آورده شده است، مکان جغرافیایی را مشخص نماید. لازم به ذکر است که در صورت انتخاب کشوری به جز ایران در لیست کشورها، قسمت استان‌ها و شهرستان‌ها غیرفعال می‌شود و قسمت شهر/روستا را بایستی بتوان به صورت متنی، تکمیل کرد.
 - در قسمت «محل فوت»، بایستی از بین موارد زیر انتخاب شود:
 - منزل
 - بیمارستان / مرکز جراحی محدود
 - مرکز درمانی سرپایی
 - معابر و مکان‌های عمومی
 - مراکز اقامت جمعی
 - سایر (ارجاع به پزشکی قانونی)
 - نامشخص (ارجاع به پزشکی قانونی)
- در صورت انتخاب گزینه‌ی سایر، بایستی کاربر بتواند محل موردنظر خود را بنویسد. همچنین لازم به ذکر است که در صورتی که کاربر یکی از دلایل «سایر» یا «نامشخص» را انتخاب کند، هیچ‌کدام از گروه اطلاعات‌های پایین‌تر از شرایط وقوع مرگ نشان داده نمی‌شود و مستقیماً به گروه اطلاعات ارجاع جسد به پزشکی قانونی هدایت می‌شود.

❖ گروه اطلاعات شرایط وقوع مرگ

- این قسمت بایستی از بین موارد زیر انتخاب شود:
 - مرگ به دنبال اقدام به قتل
 - مرگ به دنبال اقدام به خودکشی
 - مرگ به دنبال هر گونه منازعه (اعم از درگیری فیزیکی یا لفظی)
 - مرگ بدنال حوادث ترافیکی (به هر شکل و با هر فاصله زمانی از حادثه که مرگ رخ دهد)
 - مرگ بدنال مسمومیت (شیمیایی، دارویی، گازگرفتگی و...)
 - مرگ بدنال سوء مصرف مواد (مخدر، روانگردان، توهم زا و ..)
 - مرگ متعاقب برق گرفتگی، سوختگی، غرق شدگی، سرمازدگی، گرمزدگی، سقوط از ارتفاع، و ...
 - مرگ ناشی از کار (حوادث شغلی، مواد آلاینده محیط کار و ...)
 - مرگ در زندان یا بازداشتگاه
 - مرگ در مراکز اقامت جمعی مانند آسایشگاه، پرورشگاه، اردوگاه، پادگان، خوابگاه و ...
 - مرگ ناشی از اقدامات تشخیصی و درمانی
 - مرگ مادر ناشی از اقدامات تشخیصی و درمانی در حین بارداری، حین زایمان یا متعاقب زایمان و یا سقط جنین
 - مرگ حین یا متعاقب ورزش
 - مرگ های ناگهانی، غیر منتظره و غیر قابل توجیه
 - هر مرگی که شکایت از کسی در آن مطرح باشد
 - هر نوع مرگ مشکوک و مرگ با علل ناشناخته
 - هر نوع مرگ افراد ناشناس و مجهول الهویه
 - هر نوع مرگی که احتمال جنحه یا جنایت در آن برود
 - مرگ ناشی از حوادث غیر مترقبه
- در صورتی که هیچیک از علل فوق در رابطه با متوفی صدق نکند، باید کاربر بتواند این حالت را اعلام کند.
- لازم به ذکر است که در صورتی که کاربر هر یک از علل ۱۹ گانه فوق را انتخاب کند، هیچکدام از گروه اطلاعات های پایین تر نشان داده نمی شود و مستقیماً به گروه اطلاعات ارجاع جسد به پزشکی قانونی هدایت می شود.

❖ گروه اطلاعات متوفی زن با سن ۱۰ تا ۶۰ ساله

- در صورتی که متوفی، زن ۱۰ تا ۶۰ ساله باشد بایستی این گروه اطلاعات نمایش داده شود.
- قسمت وضعیت بارداری، بایستی از بین موارد زیر انتخاب شود:

- باردار نبوده است (در یک سال بعد از ختم بارداری هم نیست)
- باردار بوده است
- در حین زایمان فوت کرده است
- طی ۴۲ روز پس از ختم بارداری فوت کرده است
- طی ۴۳ روز تا ۳۶۵ روز پس از ختم بارداری فوت کرده است
- وضعیت بارداری نامشخص است

❖ گروه اطلاعات مرگ جنینی یا نوزادی

- چنانچه متوفی، نوزاد زیر ۷ روز بوده و یا مرگ جنینی اتفاق افتاده (بدون تاریخ تولد) بایستی این گروه اطلاعات نمایش داده شود. در غیر این صورت، کل بخش‌های این گروه اطلاعات برای کاربر نشان داده نشود.

❖ اطلاعات پزشکی علت اصلی مرگ

- وضعیت‌ها یا بیماری‌های متوفی که علت اصلی فوت وی بوده‌اند، در این قسمت وارد می‌گردند. بدین‌صورت که به‌صورت سلسله‌وار بایستی بیماری‌ها یا وضعیت‌ها به ترتیب اهمیت، از بالا به پایین وارد شوند. کدینگ اطلاعات این قسمت از ICD۱۰ بوده و کاربر از میان آن‌ها با جستجو انتخاب می‌نماید. لازم به ذکر است که بایستی مواردی از ICD۱۰ که در جدول ضمیمه شده ارائه شده‌اند، از لیست مورد استفاده در این فیلدها حذف شوند تا کاربر امکان انتخاب آن‌ها را نداشته باشد.
- در این قسمت، حداقل یک علت فوری و حداقل یک علت زمینه‌ای لازم است ذکر شود؛ اما علت بینابینی می‌تواند هر تعدادی باشد (حتی صفر). همچنین در قسمت فاصله زمانی شروع وضعیت یا بیماری هر کدام از موارد بالا، بایستی کاربر فاصله زمانی را با انتخاب عدد سال، ماه، روز، ساعت و دقیقه اعلام نماید تا فرمت استاندارد رعایت شود.

❖ اطلاعات پزشکی علت کمک‌کننده مرگ

- در این قسمت، سایر بیماری‌ها و وضعیت‌های مهم دخیل در وقوع مرگ وارد می‌شود. مجدداً کاربر می‌تواند با جستجو از میان لیست (کدینگ ICD۱۰) انتخاب نموده و در مقابل هر مورد، فاصله زمانی شروع علت تا وقوع مرگ را انتخاب می‌نماید. در این قسمت کاربر می‌تواند هر تعدادی که تمایل دارد، علت کمک‌کننده وارد نماید و برای هر کدام فاصله زمانی مربوطه را وارد کند.
- لازم به ذکر است که بایستی مواردی از ICD۱۰ که در جدول ضمیمه شده ارائه شده‌اند، از لیست مورد استفاده در این فیلدها حذف شوند تا کاربر امکان انتخاب آن‌ها را نداشته باشد.

❖ سایر اطلاعات پزشکی

- در قسمت تاریخ عمل جراحی، فرمت وارد کردن تاریخ همانند فرمت تاریخ تولد برحسب روز و ماه و سال بایستی باشد. ناگفته نماند که کاربر بایستی بتواند به تعداد مورد نیاز، تاریخ و علت جراحی ذکر کند.

❖ اطلاعات ارجاع جسد به پزشکی قانونی

- چنانچه متوفی حائز هر یک شرایط ۱۹ گانه ذکر شده در گروه اطلاعات شرایط وقوع مرگ باشد یا مکان فوت وی در گروه اطلاعات «نشانی متوفی» به صورت «سایر» یا «نامشخص» انتخاب شده باشد، هیچ کدام از گروه اطلاعات های پایین تر از «شرایط وقوع مرگ» نشان داده نمی شود و مستقیماً به این قسمت هدایت می شود. اما در صورتی که مشمول این قاعده نشود، تمامی گروه اطلاعات ها نمایش داده می شود و تنها گروه اطلاعات ارجاع جسد به پزشکی قانونی نمایش داده نمی شود.

بخش ۳: راهنمای رابط کاربری

در طراحی رابط کاربری فرم گواهی فوت و ارجاع جسد به پزشکی قانونی، لازم است مواردی رعایت شود که در این بخش توضیح داده می‌شود.

راهنمای پیاده‌سازی رابط کاربری

این بخش در رابطه با مواردی است که نیاز است در طراحی ظاهر و گرافیک برنامه (اصطلاحاً رابط کاربری) در فرم رعایت شود.

مواردی که در این‌جا گفته شده در فرم نمونه آورده شده‌است. لینک فرم نمونه در مقدمه سند آورده شده است.

هدف از این موارد در طراحی ظاهر فرم، راحتی کاربر در پرکردن فرم است. همچنین سعی شده که این موارد به گونه‌ای آورده شود که با ترتیب شرح‌حال‌گیری در بالین تطابق داشته باشد.

مشخصات عمومی متوفی

نام:	علی	نام خانوادگی:	شناسنامه:	وکلی:	نام پدر:	رعا:	جنسیت:	مذکر
ملیت:	ایران	شماره پروانه اقامت اتباع غیر ایرانی:	-	دارد	کد ملی/آمایش:	۱۷۴۵۴۷۴۴		
نام و نام خانوادگی مادر (برای متوفیان زیر ۵ سال):	-	شماره گذرنامه:	-		تاریخ تولد مادر:	۱۳۹۹ / ۱۱ / ۱۸		

نشانی محل سکونت:

کشور:	ایران	استان:	تهران	شهرستان:	تهران	بخش:	چشمپیه
شهر/روستا:	تهران	خیابان:	گردآفرید	کوچه:	دلشاد	پلاک:	۴
کدپستی:	۱۳۳۴۵۷۸۰	تلفن ثابت / همراه:	۰۲۳۴۵۶۷۸۹				

تاریخ‌ها

تاریخ تولد:	۱۳۹۹/۰۵/۲	ساعت تولد:	۰۱:۳۳:۴۵
تاریخ فوت:	۱۳۹۹/۰۵/۲	ساعت فوت:	۰۱:۳۳:۴۵

نشانی متوفی

نشانی محل فوت:

کشور:	ایران	استان:	تهران	شهرستان:	تهران
-------	-------	--------	-------	----------	-------

بهرتر است در پیاده‌سازی فرم این موارد رعایت شود:

- لازم است تمام فرم مانند فرم نمونه در یک صفحه قرار داشته باشند و به گونه‌ای نباشد که برای ورود قسمتی از اطلاعات وارد صفحه جدیدی شود.
- ترتیب عناوین و گروه‌بندی آن‌ها مطابق با جدول اطلاعات و فرم نمونه باشد. به‌عنوان مثال نام و نام‌خانوادگی بالاتر از تاریخ تولد نمایش داده شود و گروه «نشانی محل سکونت دائمی متوفی» بالاتر از گروه اطلاعات «نشانی متوفی» قرار گیرد.
- در انتخاب زبان فارسی یا انگلیسی با توجه به فرم نمونه عمل کنید. چنان‌چه قابلیت نمایش هر دو زبان برای پیاده‌سازی ممکن نیست؛ عناوینی که در فرم نمونه فارسی هستند به صورت فارسی و عناوین انگلیسی، به زبان انگلیسی نمایش داده شوند.
- در کلیه بخش‌های فرم در نظر گرفته شود که تا حد امکان صرفاً با صفحه کلید^۱ و بدون موشواره^۲ بتوان فرم را با کمک کلیدهای تب^۳ و شیفِت+تب^۴ پر کرد. به گونه‌ای که با زدن این کلید ها بتوان بین عناوین فرم حرکت کرد.

۱- keyboard
۲- mouse
۳- Tab
۴- Shift+Tab

- تعدادی از عناوین موجود در این فرم، باید مطابق لیست کدینگ مصوبه وزارت بهداشت و واحد فناوری اطلاعات کامل گردد. بهتر است که در این موارد از لیست های خودتکمیل شونده^۱ یا لیست با قابلیت پیشنهاد^۲ استفاده شود تا در حین تایپ کاربر، موارد را جستجو و از لیست به کاربر پیشنهاد داده شود و با توجه به تعداد بالای مقادیر این لیست ها، از لیست هایی که صرفا قابلیت انتخاب دارند و امکان جست و جو با تایپ ندارند پرهیز شود.
- موارد مربوط به زمان تکمیل فرم گواهی فوت و همچنین پزشک صادرکننده گواهی فوت، تا حد امکان توسط سیستم به صورت خودکار کامل شود. به گونه ای که زمان تایید فرم گواهی فوت معادل زمان صدور گواهی فوت در نظر گرفته شود.
- دقت شود که با توجه به قسمت «شرایط وقوع مرگ»، در ادامه یا باید ادامه اطلاعات فرم «گواهی فوت» دریافت شود، یا باید اطلاعات فرم «ارجاع جسد به پزشکی قانونی» تکمیل شود.
- دقت شود باید صرفا این عناوین و مقادیر با عبارت های مشخص شده در این سند و فرم نمونه، پیاده سازی شود و ترتیب عناوین مطابق این سند باشد و به هیچ عنوان، اطلاعات دیگری در فرم گواهی فوت از کاربر درخواست نشود.

۱- autocomplete

۲- suggest

بخش ۴: سیستم‌های کدگذاری و ترمینولوژی

لیست موارد **حذفی** ICD۱۰ در گروه‌های اطلاعات «علل اصلی مرگ» و «علل کمک‌کننده مرگ» در پیوست دو قرار داده شده است. همچنین به‌روزترین لیست‌های کدگذاری که در این سند استفاده شده‌اند، از طریق سامانه مکسا قابل دسترسی است:

<https://maxa.behdasht.gov.ir/>

در این سند، ترمینولوژی‌های ICD۱۰ و Country و countryDivisions مورد استفاده قرار گرفته است که با جستجو در سامانه فوق می‌توان آن‌ها را دریافت کرد.